

Raport de activitate

Ianuarie 2021 - Ianuarie 2023

DOI ANI

de la preluarea mandatului de Reprezentant Special
al Guvernului României pentru Promovarea Politicilor
Memoriei, Combaterea Antisemitismului și a Xenofobiei

Dragi prieteni,

În luna ianuarie 2021 am preluat mandatul de Reprezentant Special al Guvernului României pentru Promovarea Politicilor Memoriei, Combaterea Antisemitismului și a Xenofobiei. Din această poziție mi-am asumat să asist, consiliesc și să reprezint pe Primul-Ministru, oferind expertiză în elaborarea, coordonarea și dezvoltarea politicilor memoriei, prevenirea și combaterea antisemitismului, xenofobiei, extremismului și a altor forme de intoleranță, discursul instigator la ură și violență simbolică.

În același timp, voi continua să sprijin acțiuni, inițiative și politici menite să sporească gradul de conștientizare și să încurajeze o cultură a memoriei clădite pe principii democratice, pe adevăr și responsabilitate civică.

Parte a misiunii mele este gestionarea relației cu autoritățile centrale și locale relevante, cu mediul asociativ și cu organismele internaționale cu atribuții în problematica politicilor memoriei, prevenirea și combaterea antisemitismului, xenofobiei, extremismului, a discursului instigator la ură și a altor forme de discriminare, intoleranță și violență politică sau simbolică. Totodată, voi continua să sprijin eforturile de promovare a politicilor memoriei la nivel guvernamental, central și local, dar și a celor de combatere a xenofobiei, antisemitismului, a rasismului și ale altor forme de intoleranță, de violență simbolică sau politică. Împreună cu instituțiile relevante din mediul instituțional și educațional, voi continua să inițiez programe orientate către funcționari guvernamentali și alte categorii relevante din sectorul public pentru conștientizarea și cunoașterea efectelor nefaste ale antisemitismului și xenofobiei. De asemenea, voi continua să sprijin și să colaborez îndeaproape cu ministerele, agențiile guvernamentale și organismele responsabile sau implicate în operaționalizarea celor două proiecte naționale majore - Muzeul Național de Istorie a Evreilor și al Holocaustului și Muzeul Ororilor Comunismului în România. Nu în ultimul rând, voi continua să sprijin facilitarea dialogului și dezvoltarea de proiecte sau programe în domeniile relevante cu organisme similare din UE, SUA și alte state.

Cu deosebită considerație,
ALEXANDRU MURARU

*Reprezentant Special al Guvernului României
pentru Promovarea Politicilor Memoriei,
Combaterea Antisemitismului și a Xenofobiei*

CUPRINS

1. PROMOVAREA POLITICILOR MEMORIEI	4
2. EVENIMENTE PUBLICE INTERNE	10
3. ACȚIUNI ȘI REPREZENTARE EXTERNĂ	19
4. ÎNTÂLNIRI ȘI CONTACTE BILATERALE	31
5. INFRASTRUCTURĂ MEMORIALĂ	41
6. ACȚIUNI ȘI INTERVENȚII SPECIFICE	46

PROMOVAREA POLITICILOR MEMORIEI

În luna mai 2021, în cadrul unei conferințe de presă, am prezentat Strategia națională pentru prevenirea și combaterea antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură, aferentă perioadei 2021 – 2023, adoptată în ședință de Guvern.

Mesajul Guvernului este de toleranță zero față de amenințările cu caracter antisemit, xenofob, față de radicalizări, discurs instigator la ură, diverse forme de intoleranță, discriminare, violență politică sau simbolică.

Este un semnal de solidaritate față de partenerii europeni și internaționali, față de societate, de comunitățile și grupurile vulnerabile. În același timp, adoptarea strategiei este oficializarea ranforsării tuturor instituțiilor relevante pentru prevenirea și combaterea acestor fenomene.

Această strategie națională are scop preventiv și se va implementa pentru a evita atentatele și evoluțiile negative din alte țări, precum și pentru a sancționa faptele de antisemitism, xenofobie sau care sunt asociate radicalizării și discursului instigator la ură.

Prin această Strategie se urmărește prevenirea replicării în România a evoluțiilor negative înregistrate pe acest palier în alte țări, precum și asigurarea instrumentelor necesare pentru sancționarea faptelor asociate antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură.

Una din primele inițiative ale mandatului meu a fost pregătirea evenimentelor care au marcat 80 de ani de la Pogromul de la Iași, din 1941. A admite partea noastră de responsabilitate pentru Holocaust este un act instituțional, o datorie istorică și o asumare profundă și totală a realității că nu tot trecutul nostru a fost glorios și onorabil.

Pentru prima dată în istorie, plenul reunit al Camerei Deputaților și Senatului a organizat o Ședință solemnă pentru comemorarea Pogromului de la Iași.

Pe lângă ceremonia oficială de comemorare a Pogromului, au avut loc comemorări în cimitirele evreiești, conferințe academice internaționale, Festivalul Filmului Evreiesc, expoziții și concerte.

Cu ocazia evenimentelor comemorative, patru supraviețuitori ai Pogromului din Iași, care trăiesc în Statele Unite ale Americii, au primit titlul de „Cetățean de Onoare” din partea Primăriei Municipiului Iași, în cadrul unei ceremonii speciale.

În urma deciziei Guvernului României, am fost desemnat ca reprezentant al Guvernului României în Boardul reprezentanților guvernamentali din cadrul proiectului Infrastructurii Europene de Cercetare a Holocaustului (EHRI).

Cercetarea, comemorarea și educația transnațională a Holocaustului reprezintă misiunea Infrastructurii Europene de Cercetare a Holocaustului (EHRI).

Angajamentul Guvernului de a combate antisemitismul, atât pe plan național cât și pe plan internațional, inclusiv prin implementarea măsurilor din cadrul proiectului EHRI, rămâne ferm. În prezent, proiectul are 15 parteneri din 13 țări și este coordonat de Institute for War, Holocaust and Genocide Studies (NIOD), Olanda, iar România este partener din anul 2017, Institutul Național pentru Studierea Holocaustului din România “Elie Wiesel” fiind membru în EHRI.

Ca Reprezentant Special al Guvernului României pentru Promovarea Politicilor Memoriei, Combaterea Antisemitismului și a Xenofobiei, voi continua să acord o atenție deosebită acestor aspecte, și în mod special nevoii de a asigura coordonarea între instituțiile și structurile specializate în combaterea antisemitismului.

La invitația domnilor Radu Sacagiu, membru în consiliul de conducere al Federației Comunităților Evreiești din România, și Ovidiu Alexandru Raetchi, scriitor, am participat la evenimentul de lansare a cărții "Istoria Holocaustului. Desființarea Omului: de la ascensiunea lui Hitler până la execuția lui Eichmann".

La Săptămâna Haferland, festivalul culturii și tradițiilor sașilor, am luat parte la lansarea cărții lui David Saranga, cel care a părăsit România după aproape 4 ani de misiune diplomatică.

În incinta Libăririi "Orest Trafali" a Universității "Al. I. Cuza" Iași am participat la lansarea a două volume, respectiv "80 de ani de la Pogromul de la Iași și Holocaustul (Șoahul) din România", coordonat de istoricii Carol Iancu și Alexandru-Florin Platon și Ghidul pentru profesori "Comemorarea victimelor Pogromului de la Iași, 28-30 iunie 1941", coordonat de profesorii Luciana Antoci și Eliza Ilie.

Este esențial ca generațiile actuale și viitoare să cunoască adevărul istoric și să depășim o etapă în care discuțiile despre Holocaust în școli încă sunt subiecte atacate cu reticență.

Aceste două volume lansate la Iași reprezintă temelia educației despre ceea ce a însemnat Holocaustul în România și un real ajutor pentru cadrele didactice și elevii care, începând cu anul școlar viitor, vor studia disciplina "Istoria Evreilor. Holocaustul".

Prin intermediul mass-media, am continuat să promovez politicile memoriei și am vorbit despre proiectele pe care mi le-am propus din această postură. Am prezentat acțiunile, inițiativele și politicile menite să sporească gradul de conștientizare și să încurajeze o cultură a memoriei clădite pe principii democratice, pe adevăr și responsabilitate civică.

De asemenea, am discutat despre Strategia națională pentru prevenirea și combaterea antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură, aferentă perioadei 2021 - 2023, și investițiile pe care România le va face în această direcție.

EVENIMENTE PUBLICE INTERNE

În urma demersurilor făcute în calitate de Reprezentant Special al Guvernului României pentru Promovarea Politicilor Memoriei, Combaterea Antisemitismului și a Xenofobiei, am reușit să organizăm o ședință solemnă a Parlamentului României dedicată în mod special Pogromului de la Iași.

Parlamentul României a făcut astfel un pas deosebit de important, onorabil și impozant, un mesaj puternic către întreaga națiune, către cetățeni, instituții și către partenerii internaționali.

Ca Reprezentant Special al Guvernului României, am adus un pios omagiu victimelor Pogromului de la Iași și ale Holocaustului din România. Aduc un pios omagiu victimelor acestei supreme tragedii, cerându-mi iertare mereu și mereu în numele statului român.

Astăzi, când antisemitismul este în expansiune în Europa și în lume, iar rasismul și xenofobia sunt forme ale intoleranței și discriminării pe scară largă, este o responsabilitate pentru viitor ca instituțiile să fie active în eradicarea acestor fenomene.

Am participat la Conferința Internațională "Iași 1941-2021: memorie, asumare, uitare", organizată de Universitatea "Al. I. Cuza" Iași, Primăria Municipiului Iași și Institutul Național pentru Studierea Holocaustului din România "Elie Wiesel", în cadrul manifestărilor de comemorare a Pogromului de la Iași.

Miile de victime, dar și supraviețuitori ai Pogromului de la Iași merită ca cercetări aprofundate să fie făcute la nivel național și internațional în privința evenimentelor Holocaustului, rezultatele să fie publicate și diseminate la scară largă.

Cimitirul Podu Iloaiei și Cimitirul Târgu Frumos stau mărturie pentru masacrele asupra comunității evreiești din 1941. Am depus o coroană de flori în memoria celor care au fost victimele celui mai sângeros act de barbarie din istoria recentă a României.

Pentru noi, păstrarea memoriei victimelor Pogromului din Iași și ale Holocaustului este o datorie profundă. Trebuie să ne amintim mereu de ei, de visele și speranțele lor și de contribuția comunității evreiești la dezvoltarea Iașului și a regiunii în termeni spirituali, patrimoniali și materiali.

În cadrul evenimentelor prilejuite de comemorarea a 80 de ani de la Pogromul de la Iași, am avut deosebita plăcere de a participa la ceremonia de acordare a titlului de cetățeni de onoare ai municipiului Iași puținilor supraviețuitori încă în viață ai masacrului din 1941: Michael Cernea, Frances Fletcher, Jehuda Evron și Moshe Yassur.

Totodată, distincția de cetățean de onoare a municipiului Iași a fost acordată Rabinului comunității evreilor originari din România, Josef Wasserman, și directorului general al Institutului Național pentru Studiarea Holocaustului din România "Elie Wiesel", Alexandru Florian.

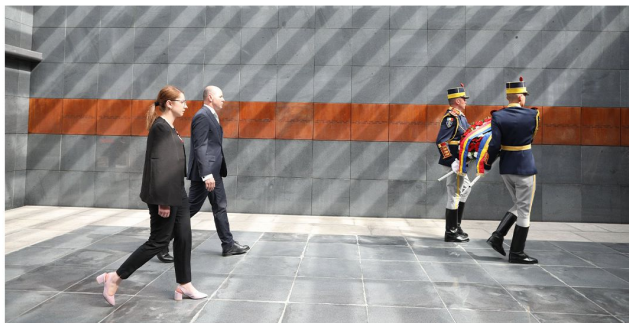
Am avut deosebita onoare să particip la evenimentul organizat de Inspectoratul Școlar Județean Iași la Muzeul Unirii Iași, intitulat Pogromul de la Iași – memoria unei suferințe.

De asemenea, în cadrul acestui eveniment, a fost organizat vernisajul unei expoziții de postere, colaje, desene ale elevilor, având ca tematică transpunerea tragicului masacru de la Iași din 1941.

Am participat la Ceremonia de comemorare a victimelor rome ale Holocaustului, organizată de Agenția Națională pentru Romi, cu ocazia Zilei Europene de comemorare a victimelor Holocaustului împotriva romilor. Este pentru a doua oară când memoria victimelor Holocaustului împotriva romilor este comemorată cu onorul Gărzii de Onoare a Ministerului Apărării Naționale.

Tragedia Holocaustului, parte a istoriei noastre colective, este astăzi un reper al felului în care națiunile își asumă trecutul, onorează memoria victimelor, condamnă ororile istoriei și ale regimurilor totalitare și respectă valorile esențiale ale demnității umane, libertății și democrației.

Am participat la Ceremonia de Comemorare a Victimelor Holocaustului, prilej cu care am reafirmat nevoia de acțiuni concrete pentru cunoașterea adevărului factual în privința crimelor comise împotriva populației evreiești și rome.

Trebuie să existe un mesaj foarte puternic al justiției pentru respectarea legii și un semnal de alarmă că fenomenul antisemitismului este prezent și trebuie combătut cu fermitate.

Am participat la ceremonia dedicată Zilei europene de comemorare a tuturor victimelor regimurilor totalitare și europene care a avut loc la Închisoarea Tăcerii de la Râmnicu Sărat, fostul penitenciar comunist pentru deținuți politic.

Aici am transmis mesajul premierului Nicolae-Ionel Ciucă cu ocazia Zilei Europene a Comemorării Victimelor Stalinismului și Nazismului și a Zilei Naționale a Comemorării Victimelor Fascismului și Comunismului.

Cu prilejul Zilei Naționale de Comemorare a Holocaustului, am avut onoarea de a transmite mesajul premierului României, Nicolae-Ionel Ciucă. Ca expresie a respectului și compasiunii față de victimele Holocaustului, avem misiunea de a consolida responsabilitatea civică pentru ca niciodată astfel de acțiuni cu caracter antisemit și xenofob să nu mai aibă loc.

Tragedia Holocaustului, parte a istoriei noastre colective, este astăzi un reper al felului în care națiunile își asumă trecutul, onorează memoria victimelor, condamnă ororile istoriei și ale regimurilor totalitare și respectă valorile esențiale ale demnității umane, libertății și democrației.

La Monumentul Holocaustului din București, în calitate de Reprezentant Special al Guvernului României, am adus un pios omagiu sutelor de mii de victime ale Holocaustului din România.

Mă înclin în amintirea victimelor acestei supreme tragedii cerându-mi iertare mereu și mereu în numele statului român. Este modul nostru de a le transmite supraviețuitorilor Holocaustului că destinele strivite de ororile rasismului nu se vor repeta.

Am fost prezent la conferința internațională organizată la Zalău cu prilejul Zilei Internaționale a Comemorării Victimelor Holocaustului. România și instituțiile statului român trebuie să își asume rolul educativ și corector prin care putem pune stop urii și discriminării.

La invitația ES David Saranga, ambasadorul Israelului în România, am fost onorat să particip la evenimentele prilejuite de aniversarea celor 74 de ani de independență a statului Israel.

În calitate de Reprezentant Special al Guvernului României, am transmis mesajul premierului Nicolae-Ionel Ciucă cu ocazia concertului în Memoria Holocaustului organizat de Opera Națională București.

Trebuie să reafirmăm continuu responsabilitatea noastră de cetățeni de a nu uita niciodată ororile Holocaustului, datorie esențială pentru a onora victimele, a condamna actele asasinilor și ale complicilor lor, dar și pentru a pune bazele unei reconcilierii clădite pe adevăr și rememorare.

În plenul Camerei Deputaților, am susținut Proiectul de Hotărâre privind adoptarea opiniei referitoare la Comunicarea Comisiei Europene către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor Strategia UE privind combaterea antisemitismului și susținerea vieții evreiești (2021-2030).

Această strategie reafirmă angajamentul ferm al Uniunii Europene pentru valorile fundamentale ale construcției europene, precum respectul demnității umane, al libertății, democrației și statului de drept, pentru susținerea vieții evreiești, respectarea drepturilor omului și combaterea urii și discriminării.

Am participat, la invitația Ambasadei Statelor Unite ale Americii la București, la evenimentul „We the People”, cu ocazia sărbătoririi a 25 de ani de Parteneriat Strategic româno-american. Evenimentul a cuprins vernisarea unei expoziții inedite și o recepție la Cercul Militar Național din București.

Am luat parte, ca Reprezentant Special al Guvernului României, alături de secretari de stat, directori, oficiali guvernamentali, diplomați și experți, în deschiderea evenimentului de diplomatie publică „Dezvoltarea unei agende sustenabile de prevenire a genocidului și a crimelor de atrocitate”.

Am participat la Ziua Unității Germane, sărbătorită în prezența Președintelui Klaus Iohannis. Am fost încântat să revăd pe ambasadorul Peer Gebauer și să urez la mulți ani prietenilor germani.

Am fost prezent la deschiderea celei de a 14-a ediții a Universității de Vară de la Râmnicu Sărat "Pedagogia Memoriei și Datoria neuitării", organizată de Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc (IICCMER).

ACȚIUNI ȘI REPREZENTARE EXTERNĂ

La Ministerul Afacerilor Externe din Israel, am participat la întâlnirea reprezentanților speciali și a coordonatorilor naționali pentru combaterea antisemitismului, eveniment organizat de Ministerul de Externe Israelian, Comisia Europeană și World Jewish Congress.

Am fost primit, la sediul Ministerului Afacerilor Externe din Israel, de către Shuli Davidovich, coordonatoarea Departamentului pentru Probleme Evreiești și Culte la nivel global și de către Ruth Cohen Dar, Director al Departamentului pentru Combaterea Antisemitismului și Memoria Holocaustului.

În cadrul evenimentelor Zilei de Comemorare a Holocaustului din Israel, am participat la ceremonia de comemorare de la Ministerul de Externe al Israelului, a diplomaților străini recunoscuți ca „Drepti printre Popoare” pentru acțiunile lor de salvare a evreilor în timpul Holocaustului.

Am vizitat Muzeul Memorial al Holocaustului de la Yad Vashem, Ierusalim. De fiecare dată când vin aici, impactul este aproape același. Este probabil cea mai înfiorătoare experiență care arată amploarea Holocaustului, a celei mai mari tragedii din toată istoria globală.

La Ierusalim, am avut o întvedere cu Colette Avital, personalitate marcantă a vieții publice din Israel, unul dintre cei mai cunoscuți supraviețuitori ai Holocaustului din Israel, om politic și diplomat, membru al Knesset-ului timp de 10 ani și prima femeie candidat la președinția Israelului.

Am fost invitat să iau parte la festivitatea oficială de comemorare a victimelor Holocaustului, la Ierusalim, în cadrul complexului Yad Vashem.

A fost o experiență extraordinară pentru că această ceremonie este unică prin dimensiunile ei și prin semnificațiile istorice, naționale și politice în Israel.

Am fost primit, la Yad Vashem, autoritatea globală în domeniul memoriei, cercetării și educației asupra Holocaustului, de către Dani Dayan, președintele acestei prestigioase instituții a statului Israel.

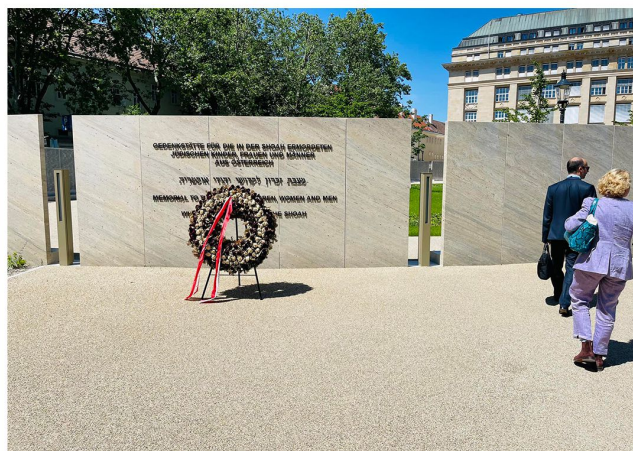
Am avut o întâlnire, la Ierusalim, la Sediul Centrului Simon Wiesenthal, cu Efraim Zuroff, cunoscutul investigator, istoric și lobbyist politic pentru identificarea și trimiterea în fața justiției a foștilor criminali și colaboratori care au participat la punerea în operă a Holocaustului.

Am vizitat Shoah Hall of Names din Viena, împreună cu ES Victor Micula, ambasador cu însărcinări speciale în MAE și viitorul nostru reprezentant la Kiev (Ucraina). Memorialul, inaugurat la 83 de ani de la Kristallnacht, conține 64.440 de nume de evrei uciși sau care au murit în Holocaust.

Concepția și construcția Memorialului au început în 1995 și au fost finalizate în 2021, întregul ansamblu ridicându-se la aproape 6 milioane de euro. Memorialul este situat în Ostarrichi Park, învecinându-se cu Banca Centrală a Austriei și cu Universitatea din Viena.

M-am reîntâlnit, la Viena, cu Dr. Felix Klein, Comisarul Guvernului federal german pentru viața evreiască în Germania și lupta împotriva antisemitismului. Am discutat despre ultimele progrese instituționale înregistrate de România în misiunea de combatere a xenofobei și antisemitismului.

Am participat și semnat din partea României, în calitate de Reprezentant Special al Guvernului, în capitala Austriei, "Declarația de la Viena privind consolidarea cooperării în combaterea antisemitismului și încurajarea raportării incidentelor antisemite".

În cadrul vizitei din SUA, am participat la evenimentul care a prefațat oficial deschiderea la Washington DC a viitorului Muzeu al Victimelor Comunismului. Muzeul Victimelor Comunismului comemorează cele peste 100 de milioane de oameni uciși de regimurile comuniste.

În vizita oficială din SUA, am avut o întâlnire cu reprezentanții organizațiilor evreiești, unde am punctat evoluțiile în efortul României de a promova politicile memoriei Holocaustului, combaterea antisemitismului și xenofobiei.

În SUA, am avut o întâlnire cu Ellen Germain, Reprezentant Special pentru Holocaust, Departamentul de Stat. Am discutat despre pașii pe care i-am făcut în România, prin adoptarea Strategiei Naționale pentru prevenirea și combaterea antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură.

M-am întâlnit, în SUA, cu Dennis Deletant, lingvist, istoric, analist politic și activist umanitar, care a primit cetățenia română. Dennis Deletant este unul dintre cei mai buni istorici ai comunismului pe care îl are România.

La Departamentul de Stat al SUA, am avut o întâlnire cu oficiali guvernamentali pe problematica memoriei Holocaustului și combaterii antisemitismului. Am discutat despre evoluțiile înregistrate de România în ultimii ani, despre noua lege care instituie disciplina obligatorie „Istoria evreilor. Holocaustul”, despre viziunea mea ca reprezentant special al Guvernului României în privința felului în care mediul politic și administrativ răspund misiunii de a combate antisemitismul, xenofobia și discursul instigator la ură.

Partenerii americani au felicitat România pentru evoluțiile în aceste domenii, asumarea măsurilor preventive și de combatere și pentru rolul nostru în dezvoltarea unei culturi instituționale pentru aceste priorități în interiorul și în afara granițelor.

În SUA, am avut o întâlnire cu specialiști în educație-cercetare și o vizită la Muzeul Memorial al Holocaustului din Washington DC. De la deschiderea sa în 1993, Muzeul a primit peste 47 de milioane de vizitatori, inclusiv 100 de șefi de stat și peste 11 milioane de copii de vârstă școlară.

Am vizitat Universitatea din Carolina de Sud și am avut întâlniri și discuții tematice cu profesori, cercetători și istorici despre educația privind Holocaustul și despre cum pot universitățile să integreze centre de cercetare, dar și de formare pentru profesori în acest domeniu.

În SUA, am vizitat „Consiliul Carolinei de Sud pentru Holocaust (SCCH)”, o instituție locală finanțată de statul Carolina de Sud și creată special pentru a pregăti profesori, pentru a susține memoria victimelor Holocaustului și pentru a inspira tinerii asupra unei culturi civice care să respingă discriminarea, antisemitismul și xenofobia.

Am vizitat Universitatea din Carolina de Sud, una dintre cele mai mari universități din lume și din America. Universitatea are șapte campusuri satelit în tot statul și campusul său principal acoperă peste 145 hectare, în centrul orașului Columbia, nu departe de Casa de Stat din Carolina de Sud.

La Washington, am participat la ceremonia de decorare cu Steaua României a disidentului, scriitorului și luptătorului pentru libertate, Dorin Tudoran. Ceea ce a făcut Dorin Tudoran în anii 80 pare astăzi un film, un om împotriva unui sistem represiv, un sistem care ucidea fără milă oponentii.

Am avut o întâlnire în Carolina de Sud cu Mary Burkett, educator și influencer social despre educația privind Holocaustul. Sau cum și-a descoperit un om obișnuit chemarea să onoreze viețile copiilor uitați de timp și istorie, un tribut pentru cei 1,5 milioane de minori uciși în Holocaust.

În SUA, am vizitat campusul universității din Denver (Colorado) și în particular Holocaust Awareness Institute, un centru pentru resurse educaționale. Acest centru din cadrul universității are un număr de donatori care-i oferă anual o sumă ce îi permite să funcționeze.

În Carolina de Sud, am avut o discuție cu istoricul prof. Chad Gibbs, despre educația privind Holocaustul, despre implicarea studenților și interviurile cu supraviețuitorii. Profesorul Gibbs este un istoric al Holocaustului, al antisemitismului, al Germaniei moderne și al războiului.

În cadrul vizitei din SUA, am avut o întâlnire cu Brianna Titone, membru al Camerei Reprezentanților din statul Colorado. Am discutat despre felul în care educația despre Holocaust și drepturile civile sunt predate în școlile, liceele și universitățile din SUA.

M-am revăzut la New York cu Norman și Cella Manea. Supraviețuitor al Holocaustului, al deportării în Transnistria, dar în egală măsură și al lagărului comunist, un nume pe care România l-a valorizat atât de puțin.

Am avut o întâlnire la Congresul SUA cu kongresmenul Chris Smith, unul dintre cei mai influenți și mai vechi reprezentanți republicani. Am făcut o prezentare detaliată a tuturor evoluțiilor făcute de România în ultimii ani în domeniul politicilor memoriei Holocaustului și combaterii antisemitismului.

Am avut, la New York, la Reprezentanța Permanentă a României de pe lângă ONU, o întâlnire cu rabinul Andrew Baker, director de Relații Internaționale a Comitetului Evreiesc American (AJC) și Reprezentant Special al Președinției OSCE pentru lupta împotriva antisemitismului.

Am avut, la New York, la Misiunea Permanentă a României de pe lângă ONU, o întâlnire cu Mark Weitzman, Chief Operating Officer al WJRO (Organizația Mondială pentru Restituirea Proprietăților Evreiești), unde am discutat despre felul cum decurge acest proces în Europa.

Am avut o întâlnire la New York cu reprezentanții conducerilor principalelor organizații evreiești din SUA. Am abordat temele principale aflate pe agenda cooperării României cu organizațiile evreiești, respectiv relațiilor cu statul Israel.

În SUA, am avut o întâlnire cu Nury Turkel, avocat și președinte al Comisiei pentru libertatea religioasă internațională a SUA. I-am prezentat obiectivele mandatului meu, progresele realizate în elaborarea, coordonarea și dezvoltarea politicilor memoriei, prevenirea și combaterea antisemitismului și xenofobiei.

Am avut o întâlnire cu Ambasadorul Andrew Bremberg, CEO și Președinte al Victims of Communism Memorial Foundation (VOC) din SUA. Am discutat despre planurile viitorului muzeu, pașii instituționali pentru operaționalizarea proiectului și cum putem sprijini muzeul.

Am participat, la Congresul SUA, la un mic dejun cu rugăciune cu kongresmenii Robert Aderholt, Rep. Tom Suozzi, Congressman John Moolenaar, Victoria Spartz, Scott Thompson, Lincon Davis, Bill Surpouis, Louie Gohmert și cu alți parlamentari din Bulgaria, Albania, Muntenegru.

Am fost, la Ambasada Regatului Unit al Marii Britanii de la Washington DC, pentru a duce un ultim omagiu Reginei Elisabeta a II-a și pentru a semna în cartea de condoleanțe.

Am participat, la Praga, la reuniunea bianuală a reprezentanților și coordonatorilor naționali a peste douăzeci și cinci de guverne și organizații internaționale care luptă împotriva antisemitismului (SECCA). Aceasta cuprinde oficiali însărcinați cu combaterea antisemitismului în statele lor, precum și organizații internaționale.

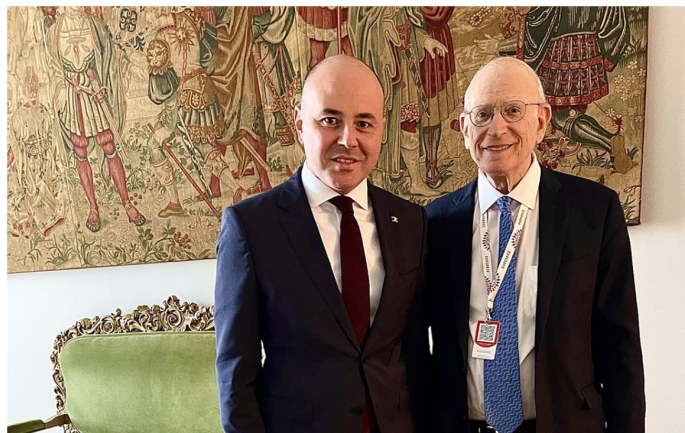
Întâlnirea, organizată de Congresul Mondial Evreiesc (WJC), s-a desfășurat în cooperare cu Președinția UE a Republicii Cehe și Comisia Europeană.

La Praga, am avut o întâlnire cu Gregory Schneider, vicepreședintele executiv al Claims Conference. Am discutat despre măsurile statului român pentru supraviețuitorii Holocaustului, despre cum putem extinde pensiile și compensațiile acordate supraviețuitorilor Holocaustului.

Am avut o întâlnire productivă la Praga cu Stuart Eizenstat, consilier special pe problemele Holocaustului în Biroul Afacerilor pentru Europa și Eurasia, Departamentul de Stat SUA.

La Atena, în cadrul celui mai important summit anual al combaterii antisemitismului de către primării și comunități, am vorbit despre reușitele strategiei Guvernului României în stabilirea capacităților instituționale pentru prevenirea și combaterea antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură și elaborarea de noi metodologii de identificare, raportare și evaluare a incidentelor și tendințelor.

Am avut o întâlnire cu primarul orașului New York, Eric Adams, căruia i-am propus să viziteze țara noastră, fiind convins că această experiență va fi benefică pentru ambele părți.

Am avut o întâlnire la Atena cu Elan Carr, fostul trimis special al SUA pentru monitorizarea și combaterea antisemitismului. Am discutat cu domnia sa despre actualele și viitoarele măsuri importante menite să contribuie la promovarea memoriei Holocaustului și la prevenirea și combaterea antisemitismului.

La Atena, am avut o întâlnire cu Levar Stoney, primarul orașului Richmond, capitala statului american Virginia. Am discutat despre pașii pe care i-a făcut România în politica memoriei și combaterea antisemitismului.

ÎNTÂLNIRI ȘI CONTACTE BILATERALE

Pe parcursul celor doi ani de mandat, am avut numeroase întâlniri cu personalități influente din domeniul diplomatic, politic și administrativ pentru armonizarea relațiilor instituționale și crearea unei voci comune mai puternice pentru promovarea politicilor memoriei, combaterea antisemitismului și xenofobiei.

În acest sens, am dezvoltat o legătură instituțională puternică între Guvernul României și Ambasada Statului Israel în România, o colaborare puternic susținută atât de către fostul ambasador ES David Saranga, cât și de noul ambasador ES Reuven Azar.

(Cu ES David Saranga, la evenimentele prilejuate de aniversarea celor 74 de ani de independență a statului Israel.)

Am continuat buna relație instituțională cu ES Reuven Azar, noul ambasador al Statului Israel în România, alături de care am discutat chestiuni legislative și administrative și am subliniat necesitatea unor pași mai fermi și mai concreți în direcția educației despre istoria Holocaustului, dar și nevoia de a consolida capacitatea de înțelegere a trăsăturilor specifice infracțiunilor de ură cu caracter antisemit și negare a Holocaustului la nivelul funcționarilor și al aparatului de stat însărcinat cu aplicarea legii.

Reuven Azar a deținut funcția de director al grupului de lucru Israel-SUA-China din cadrul Ministerului israelian de Externe. A fost consilier adjunct pentru securitate națională și politică externă în cadrul Consiliului Național de Securitate Națională și consilier de politică externă al prim-ministrului Israelului.

(Alături de ES Reuven Azar, prilej cu care l-am felicitat pentru noua poziție diplomatică și i-am urat succes în mandatul său.)

Întrevedere la Palatul Victoria cu Excelența Sa doamna Laurence Auer, Ambasador al Republicii Franceze în România.

Întâlnire cu Excelența Sa Peer Gebauer, noul ambasador al Germaniei în România, și cu doamna Sonja Gebauer, atașat cultural în cadrul Ambasadei.

Întâlnire cu ES Arthur Mattli, Ambasadorul Elveției în România, la reședința sa din București.

Întrevedere la Palatul Victoria cu ambasadorul Republicii Austria în România, Excelența Sa Doamna Adelheid Folie.

Am avut o discuție, la Palatul Victoria, cu Excelența Sa domnul Cord Meier-Klodd, fostul ambasador al Germaniei în România.

La Palatul Victoria l-am primit pe Excelența Sa, domnul David Saranga, fostul ambasador al Statului Israel în România.

Relația cu Casa Regală este un element important în activitatea mea, ca Reprezentant Special al Guvernului României pentru Promovarea Politicilor Memoriei, Combaterea Antisemitismului și a Xenofobiei.

Am discutat cu MS Margareta și ASR Principele Radu despre oportunitățile de colaborare, despre evenimentele și acțiunile care privesc Familia Regală, atât în interiorul granițelor, cât și în străinătate.

Am avut o întâlnire cu doamna Alexandra Toader, președintele executiv al Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc.

Alături de Alexandru Groza, directorul Muzeului Ororilor Comunismului, structură care urmează a fi operaționalizată.

Împreună cu Ambasadorul Victor Micula, reprezentant cu însărcinări speciale al Ministerului Afacerilor Externe.

Întâlnire la Palatul Victoria cu Mihai Fircă, noul administrator al Companiei Naționale „Coresi”.

Întrevedere cu Adrian Dupu, secretar de stat, șeful Departamentului pentru Relația cu Republica Moldova.

Întâlnire cu Andrei Ursu, fiul disidentului Gheorghe Ursu, ucis de aparatul represiv al regimului comunist.

Cu Otto Fulop, supraviețuitor al Holocaustului, la comemorarea „Zilei Holocaustului în Israel”, în Reședința Ambasadorului Israelului în România.

Alături de Andrei Năstase, președintele Platformei Demnitate și Adevăr din Republica Moldova.

Împreună cu Tova Ben Nun-Cherbis, Președinte executiv la Complexul educațional Laude Reut la evenimentul „From Holocaust to Revival”.

Întâlnire la Palatul Victoria cu Gică Popescu, consilier al Premierului și al Guvernului pe probleme de sport.

Cu Cătălin Raiu, președintele FORB România, membru al panelului de experți pe libertate religioasă la OSCE.

Am avut o discuție cu Bogdan Gheorghiu, ministrul Culturii la acea dată, despre zestrea culturală și patrimoniul istoric.

Alături de ÎPS Teofan, Mitropolit al Moldovei și Bucovinei și Arhiepiscop al Iașilor la Cancelaria Mitropolitană din Iași.

Întrevvedere cu domnul Claudiu Săftoiu, directorul Editurii Didactice și Pedagogice.

Întâlnire la Palatul Victoria cu Alex Șerban, director regional pentru România și Europa de Est al Atlantic Council.

Întâlnire cu domnul Matteo Petrini, adjunctul șefului misiunii diplomatice a Italiei la București.

Cu Mihai Covaliu, Președintele Comitetului Olimpic și Sportiv Român, la Casa Olimpică din București.

Am avut discuții la Palatul Victoria cu reprezentanții Oficiului Național pentru Cultul Eroilor.

Alături de Gabriela Ghindea, director de programe în regiunea Bazinul Mediteranean la Institutul Auschwitz pentru Prevenirea Genocidului și a Atrocităților în Masă.

Întrevedere cu atașatul cultural al Ambasadei Statelor Unite ale Americii în România, William O`Conner.

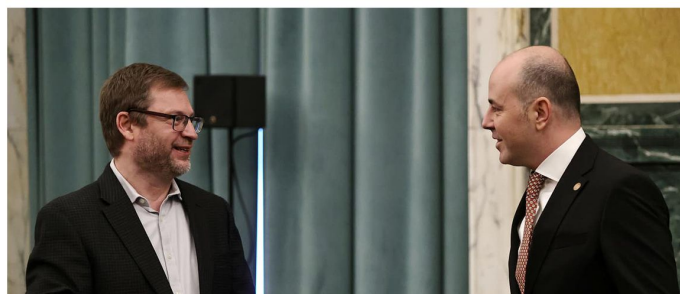
Întrevedere cu Iulian Paraschiv, Președintele Agenției Naționale pentru Romi, și colegii săi responsabili de politici publice în cadrul ANR.

Întâlnire cu domnul Marius Turda, prof. univ. dr. la Oxford Brooks University, și cu doamna Mioara Anton, director adjunct al Institutului de Istorie „Nicolae Iorga”.

Întâlnire la Guvern cu Semion Goldin, reprezentantul Universității din Ierusalim pentru crearea unei rețele de cercetare în Europa de Est.

Întâlnire la Guvern cu Edwin Feulner, președinte al Victims of Communism Memorial Foundation.

Alături de primul-ministru, domnul Nicolae Ciuică, la primirea sopranei Nelly Miricioiu la Palatul Victoria.

Întrevedere la Palatul Victoria cu George Șîșcu și membri ai Asociației Comunitatea Armână din România.

Alături de domnul Nachman Shai, ministrul israelian pentru diaspora, în vizita dumnealui în România.

Întâlnire cu Ministrul Educației, Ligia Deca, alături de Secretarul de Stat din Ministerul Educației, Bogdan Cristescu și Secretarul de Stat din Cancelaria Prim-Ministrului, Irina Dumitrița Solomon.

Întâlnire cu James Cleverly, la acea dată Ministrul de Stat al Marii Britanii pentru Europa și America de Nord.

Am organizat la Guvernul României o întâlnire cu reprezentanții ministerelor Internelor, Justiției și Externelor.

Întrevedere la Palatul Victoria cu secretarul de stat, Ovidiu Raețchi, președintele Centrului Euro-Atlantic pentru Reziliență (E-ARC).

Am discutat, alături de Primul-Ministru, cu Colette Avital, secretar general al Organizației Mondiale pentru Restituirea Proprietăților Evreiești (WJRO).

La Palatul Victoria am primit vizita domnului Julien Chiappone-Lucchesi, directorul general al Institutului Francez din România.

Întâlnire la Palatul Victoria cu o delegație guvernamentală din Republica Moldova, prilej cu care am discutat despre progresele celor două state în domeniul politicilor memoriei.

Întrevedere cu Șefa Reprezentanței Comisiei Europene în România, doamna ambasador Ramona Chiriac.

La invitația Reprezentanței Comisiei Europene în România, am participat la un moment de reflecție asupra ororilor Holocaustului și am ascultat mărturiile domnului Octavian Fulop, supraviețuitor al Holocaustului.

Am organizat reuniuni ale Comitetului interministerial pentru monitorizarea implementării Strategiei naționale pentru prevenirea și combaterea antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură, aferentă perioadei 2021-2023.

Reprezentanți din peste 20 de instituții publice, ministere de linie, agenții guvernamentale, organizații non-guvernamentale contribuie la implementarea planului de măsuri și la îmbunătățirea cadrului legislativ, a măsurilor instituționale, a colectării de date, a programelor școlare, a evaluării, la protecția grupurilor vulnerabile și a tuturor aspectelor menite să prevină și să combată fenomene care prejudiciază grav climatul social și democrația.

INFRASTRUCTURĂ MEMORIALĂ

Muzeul Național de Istorie a Evreilor și al Holocaustului din România va deveni operațional prin fonduri alocate din PNRR. Muzeul a fost stabilit prin lege și este o prioritate a mandatului meu de Reprezentant Special al Guvernului României pentru Promovarea Politicilor Memoriei, Combaterea Antisemitismului și a Xenofobiei.

Muzeul va fi o resursă educațională cu impact puternic asupra reprezentărilor memoriale cu privire la trecutul recent, o carte de vizită a statului român, sau cum spunea șeful statului, Klaus Iohannis, o „instituție a viitorului”. Acest muzeu se înscrie în efortul european de a crea o cultură a rememorării, acțiuni care dovedesc că țara noastră respectă angajamentele luate.

Muzeul Național de Istorie a Evreilor și al Holocaustului din România va fi inaugurat în toamna anului 2024.

Este important de menționat efortul făcut de Institutul Național pentru Studierea Holocaustului din România „Elie Wiesel”, fiind practic promotorul acestui obiectiv. Muzeul va funcționa în clădirea Banloc-Goodrich, situată pe Calea Victoriei nr. 218.

Primul și cel mai mare complex muzeal memorial și educațional dedicat victimelor comunismului, realizat și asumat exclusiv de Guvernul României după 1989, va fi realizat în fostul penitenciar de la Râmnicu Sărat.

Proiectul, finanțat prin PNRR, va avea o valoare de peste 10 milioane de euro și va intra în subordinea și în administrarea Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc.

Proiectul are în vedere restaurarea închisorii de la Râmnicu Sărat și amenajarea sa muzeală, realizarea unei expoziții permanente și realizarea unui centru educațional privind comunismul în România în vederea promovării memoriei comunismului și a consecințelor sale.

Viitorul muzeu memorial va avea aproximativ 8500 mp, își propune să aducă anual peste 20.000 de turiști, iar lucrările trebuie finalizate complet până în august 2026.

Muzeul Ororilor Comunismului este o prioritate a Guvernului României și a mandatului meu de Reprezentant Special. În prezent, Muzeul nu are un spațiu propriu, funcționând în două încăperi din Biblioteca Națională a României. Continuăm să facem eforturi ca viitorul muzeu să aibă un loc central în inima Bucureștiului.

Un alt obiectiv aflat pe agenda Guvernului României este cel al Muzeului Istoriei și Culturii Romilor, promovat pentru a crește gradul de toleranță și înțelegere a culturii romilor, mai ales în rândul tinerilor. Muzeul își propune să fie o sursă de cunoaștere aprofundată care să contribuie la reducerea clivajelor dintre comunitățile de romi și populația majoritară.

La rândul său, Memorialul Victimelor din Sighetu Marmăției este un alt obiectiv pentru care am depus eforturi ca finanțarea să fie asigurată prin Planul Național de Redresare și Reziliență, pe Componenta 11 Turism și Cultură.

De asemenea, facem demersuri astfel încât Memorialul Revoluției Decembrie 1989 să fie inclus în PNRR. Statul român trebuie să achieseze la teme sensibile din societate, pentru publicul atent la valorizarea memoriei și a modului în care spațiul politic și decizional se implică și oferă o recunoaștere corectă a consecințelor tragediilor regimurilor criminale sau autoritare din România ultimilor opt decenii.

În mandatul meu și la inițiativa Consiliului Județean Iași, cu sprijinul Institutul Național pentru Studierea Holocaustului din România "Elie Wiesel" și în colaborare cu United States Holocaust Memorial Museum am operaționalizat Muzeul Pogromului de la Iași.

Muzeul a fost deschis la împlinirea a 80 de ani de la tragicele evenimente din 27 și 30 iunie 1941 și găzduiește o colecție de memorii ale celui mai mare masacru petrecut pe teritoriul României în istoria recentă.

Muzeul Pogromului de la Iași și Muzeul Teatrului Evreiesc, ambele în clădirea fostei chesturi de Poliție reprezintă astăzi o mare realizare pentru Iași și pentru felul în care autoritățile locale au înțeles să protejeze memoria victimelor Holocaustului și a comunității evreiești.

Aici pot fi văzute fotografiile din timpul Pogromului, o hologramă, mărturiile ale supraviețuitorilor, documente și artefacte care au aparținut victimelor, fotografiile și informații despre salvatori, dar și despre criminali și procesele acestora.

**ACȚIUNI ȘI INTERVENȚII SPECIFICE PENTRU
COMBATEREA ANTISEMITISMULUI**

Pe 22 decembrie 2021 am sesizat Parchetul General și Poliția în urma folosirii de simboluri naziste în timpul protestelor din fața Parlamentului României. Simbolul nazist folosit de unii manifestanți în cadrul protestului din fața Parlamentului României, la care au luat parte și demnitari ai unui grup politic, reprezintă o infracțiune flagrantă care necesită investigații și sancțiuni ferme. Este insultător pentru memoria suferințelor celor care și-au pierdut viața în lagărele de concentrare ale Germaniei naziste și puștinilor urmași ai acestora.

Pe 4 iunie 2021 am sesizat instituțiile abilitate cu privire la încercarea de reabilitare a unui criminal de război într-un lăcaș de cult din Vaslui, unde a avut loc o slujbă de comemorare a mareșalului Ion Antonescu, condamnat pentru crime de război de o amploare fără precedent în istoria României. Astfel de manifestări contravin Legii nr. 157/2018 și OUG nr. 31/2002, prin promovarea cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni contra păcii și omenirii.

La data de 2 octombrie 2021 am sesizat Procurorul General și CNCD pentru instigare la violență de către reprezentanții unui partid politic care promovează caricaturi ale Primului-ministru prin asocierea cu Adolf Hitler, cel mai atroce dictator din istoria Europei. Reprezentarea – printr-o scandalosă caricatură a primului-ministru al României – ce aduce cu Adolf Hitler, este nu doar o calomnie majoră, dar și o insultă inacceptabilă la adresa milioanele de victime ale Holocaustului.

În data de 11 august 2022, am sesizat CNCD cu privire la discursul rasist susținut de către Viktor Orbán, președintele FIDESZ, la Băile Tușnad, în România. Declarațiile care fac apel la "purtare rasială" sunt inacceptabile într-o Românie europeană și tolerantă. România și-a asumat obligații internaționale de a combate rasismul. Amintesc de acțiunea comună din 15 iulie 1996 adoptată pe baza Tratatului privind Uniunea Europeană cu privire la acțiunea pentru combaterea rasismului și a xenofobiei, prin care statele membre UE se angajează să incrimineze și să pedepsească rasismul.

În Parlamentul României am susținut propunerea legislativă pentru completarea OUG 105/1999 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice.

În februarie 2021, a avut loc prima condamnare în România pentru negarea Holocaustului. Am apreciat că este un mesaj foarte puternic al justiției, un îndemn ferm la respectarea legii și o probă pe care justiția o trece, în sfârșit, după ce numeroase astfel de cazuri, investigate de parchete, s-au finalizat fără rezultat.

Am luat act de materialele din mass-media care atrăgeau atenția asupra încălcării legislației în vigoare cu privire la menținerea denumirii unor străzi din mai multe localități ale României, care promovează persoane condamnate pentru crime de război, genocid sau crime împotriva umanității.

În martie 2021, am semnalat derapajele și declarațiile inacceptabile cu privire la relativizarea Holocaustului ale domnului Octav Bjoza, incompatibile cu poziția de demnitar al Executivului. Falsificarea, distorsionarea sau relativizarea realităților Holocaustului de către un demnitar aduc atingere gravă angajamentelor și eforturilor pe care România le-a întreprins.

În martie 2021, am condamnat atacul antisemit la adresa doamnei Maia Morgenstern, directorul Teatrului Evreiesc de Stat, și am solicitat Poliției Române să ancheteze cu celeritate cazul și să-i tragă la răspundere pe cei vinovați.

Pe 25 aprilie 2021, am semnalat public gravitatea publicării unei liste cu intelectuali români și amenințarea lor cu pedeapsa capitală și am solicitat organelor de cercetare penală să acționeze cu promptitudine în cazul celor care se fac responsabili de o asemenea faptă incompatibilă cu statutul unei țări europene în care primează drepturile și libertățile fundamentale.

Pe 3 ianuarie 2023, am dezaprobat public decizia Consiliului Local al Primăriei Sectorului 2 de a respinge un proiect de hotărâre privind începerea procedurilor pentru desființarea bustului lui Mircea Vulcănescu din Parcul Sfântul Ștefan al Capitalei. Potrivit unei decizii a Justiției din 1948, Mircea Vulcănescu (1904-1952) a fost condamnat pentru crime de război pentru participarea la guvernarea pro-nazistă a mareșalului Ion Antonescu. În același timp, potrivit legilor de astăzi, autoritățile publice sunt obligate să ia măsuri pentru îndepărtarea din locuri publice a statuilor care înfățișează persoane vinovate de crime de genocid, contra umanității și crime de război.

În august 2022 am condamnat ferm manifestările complet deplasate și instigatoare la ură de la meciul U Cluj - Sepsi, care nu fac cinste sportului românesc. Înainte de a fi fani ai unei echipe de fotbal, suntem români. Mesajele xenofobe trebuie condamnate cu fermitate pentru că sunt nedemne pentru un stat din Uniunea Europeană.

VĂ MULȚUMESC!

ALEXANDRU MURARU

Reprezentant Special al Guvernului pentru
Promovarea Politicilor Memoriei,
Combaterea Antisemitismului și a Xenofobiei